

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Evrim RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul ili Silivri ilçesi Danamandıra Mahallesi sınırları içerisinde, Roma Su Yollarına ait su galerileri ve hat kalıntıları bulunmaktadır. Bu yapılar, İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 2863 sayılı Kanun kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

Bölge Kurulu, Roma su yollarının I. Grup yapı niteliğinde olduğunu belirlemiş; su yolu güzergâhının her iki tarafında 50'şer metre olmak üzere toplam 100 metrelik koruma alanı tanımlamıştır. Bu karara Danamandıra Mahallesi Muhtarlığı tarafından itiraz edilmiş; itiraz Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu tarafından değerlendirilmiş ve 24.09.2025 tarihli kararla reddedilmiştir. Yüksek Kurul, belirlenen koruma alanının mevzuata uygun ve yeterli olduğuna karar vererek Bölge Kurulu kararını geçerli saymıştır. Ancak Danamandıra Mahallesi ve çevresinde birden fazla taş ocağı bulunduğu, bazı ocaklarda patlatmalı üretim yapıldığı ve bu faaliyetlerin tescilli Roma su yollarının bulunduğu alanlarla fiilen iç içe olduğu yönünde kamuoyuna yansıyan bilgiler ve yerel başvurular bulunmaktadır.

Bu durum, Yüksek Kurul kararıyla belirlenen koruma alanlarının sahada fiilen nasıl uygulandığı, nasıl denetlendiği ve kültür varlıklarının bu faaliyetlerden etkilenip etkilenmediği sorularını gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yüksek Kurul'un 24.09.2025 tarihli kararı sonrasında, bu koruma alanlarında Bakanlığınızca kaç kez yerinde denetim yapılmıştır? Bu denetimlerin sonuçları nelerdir?
2. Koruma alanı içinde veya koruma alanıyla doğrudan etkileşim yaratabilecek mesafede yürütülen taş ocağı faaliyetleri Bakanlığınız bilgisi dâhilinde midir?

3. Patlatmalı üretimin yarattığı titreşim ve yer hareketlerinin, Roma su galerileri üzerindeki olası etkilerine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir teknik inceleme veya uzman raporu hazırlanmış mıdır?
4. Aynı bölgede birden fazla taş ocağının bulunmasının, tescilli kültür varlıkları üzerinde kümülatif etki yaratıp yaratmadığı değerlendirilmiş midir?
5. Koruma alanlarının ihlal edilmesi halinde, bugüne kadar uygulanan idari veya cezai yaptırımlar olmuş mudur? Olduysa bunlar nelerdir?
6. Danamandıra'daki Roma su yolları için sürekli izleme, periyodik raporlama veya alan yönetim planı oluşturulması yönünde bir çalışma bulunmakta mıdır?
7. Kültür varlıklarının korunması amacıyla, taş ocağı faaliyetleri için ek mesafe, faaliyet kısıtı veya özel koruma kararı alınması gündemde midir?